

Nr 238

Av herrar **Eskilsson** och **Sveningsson**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Driftbidrag till statens järnvägar*.

(Lika lydande med motion nr 349 i Andra kammaren)

Trafikapparatusens väldiga omdaning under senare år, en omdaning som alltjämt pågår med full kraft, har givetvis inneburit stora påfrestningar för statens järnvägar. Därav nödvändiggjord anpassning till de nya förhållandena har enligt vår mening skett alltför långsamt med resultat att betydande underskott på driften uppstått. De undersökningar som under senare år verkställts angående de ekonomiska resultaten på enskilda bandelar har visat att en stor del av statsbanenätet lämnar underskott. Om gällande målsättning för SJ innebärande full kostnadstäckning och förräntning av statskapitalet skall kunna upprätthållas, måste följaktligen antingen taxesättningen ske på så sätt att bärkraftiga linjer subventioneras de mindre bärkraftiga, eller också att omläggningar av driften och andra rationaliseringar företages.

Att medelst ett driftbidrag över budgeten eliminera de allmänna olägenheterna av underskottet på vissa banor är mindre tillfredsställande och i och för sig stridande mot den ovan angivna målsättningen. Då emellertid vissa banor möjligen kan behöva trafikeras — av militära eller andra allmänna skäl — trots att de lämnar underskott, och då departementschefen meddelar att 1953 års trafikutredning inom kort avser att framlägga detaljerad redogörelse för sådana banor, vill vi icke motsätta oss att till dess så skett och saker alltså bättre kan överblickas ett driftbidrag utgår men yrkar på att detsamma måtte reduceras med 30 milj. kr. och upptagas till totalt 50 milj. kr. för budgetåret 1961/62.

Den erforderliga snabba nedläggningstakten av underskottsbanor kan givetvis förorsaka olägenheter i de av nedläggningen berörda bygderna. För att minska dessa har departementschefen under rubriken Vissa vägbyggnadsarbeten föreslagit ett belopp å 20 milj. kr. för vidtagande av åtgärder som kan vara ägnade att minska sådana olägenheter. Det synes oss dock som om sambandet för berörda bygder mellan å ena sidan järnvägens nedläggande och å andra sidan delaktighet i nämnda anslag i regel ej torde stå fullt klart. Vi vill därför förorda att av besparingsutredningen föreslagna nämnd för avgörande av nedläggningsärenden måtte tillsättas och att

denna nämnd får till uppgift att efter samråd med företrädare för berörda ortsintressen till väg- och vattenbyggnadsstyrelsen avgiva förslag till disposition av ifrågavarande anslag. Självfallet förutsättes att den del av ordinarie väkanslag som därutöver är avsedd att tillgodose dessa intressen icke beskåres.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte

a) till Driftbidrag till statens järnvägar för budgetåret 1961/62 anvisa ett anslag av 50 000 000 kronor;

b) uttala att en särskild nämnd måtte inrättas för fullgörande av de uppgifter som framgår av motionen.

Stockholm den 25 januari 1961

Carl Eskilsson

Ragnar Sveningsson